EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2015.9.17.
COM(2015) 460 final

2015/0218 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a Tunéziai Köztársaságra vonatkozó sürgősségi autonóm kereskedelmi intézkedések bevezetéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat okai és céljai

Az Európai Unió és a Tunéziai Köztársaság (a továbbiakban: Tunézia) közötti kereskedelmi kapcsolatok jelenlegi keretét az 1995-ben aláírt euromediterrán társulási megállapodás (a továbbiakban: megállapodás) határozza meg. A megállapodás 1998-ban lépett hatályba, és lefektette egy szabadkereskedelmi térség létrehozásának alapjait, beleértve a mezőgazdasági termékek kereskedelmének fokozatos liberalizációját. Tunézia és az EU között hamarosan megkezdődnek a tárgyalások egy mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség (DCFTA) létrehozására irányuló megállapodásról, amely lehetővé fogja tenni az agrárkereskedelem további liberalizációját.

A 2015. június 26-i szúszai terrortámadás következtében az EU szükségesnek látta, hogy további segítséget nyújtson Tunézia számára a politikai és gazdasági átalakulás terén, mégpedig olyan konkrét és célzott fellépések révén, amelyek rövid távon eredményesek lehetnek.

A Külügyi Tanács 2015. július 20-án megvitatta a tunéziai helyzetet, valamint azt, hogy az EU milyen konkrét intézkedésekkel tudná segíteni az országot. A Tanács következtetéseket fogadott el Tunéziáról[1], amelyek felvázolják a tunéziai politikai átmenet és gazdaság támogatása érdekében meghozandó intézkedéseket.

A fentiek alapján Tunézia Unióba irányuló olívaolaj-exportja tekintetében az Európai Bizottság évente 35 000 tonna mennyiségre vonatkozó, ideiglenes, egyoldalú vámmentes vámkontingens megnyitását javasolja autonóm kereskedelmi intézkedések formájában. Az adott vámkontingens kétéves – 2016. január 1-jétől 2017. december 31-ig terjedő – időszakra fog rendelkezésre állni. E többletmennyiség a megállapodásban rögzített és jelenleg hatályos, 56 700 tonnára vonatkozó vámmentes vámkontingens kimerülése után válik hozzáférhetővé.

Az olívaolaj Tunézia legfőbb, az Unióba irányuló mezőgazdasági exportterméke, az olívaolaj-ágazat pedig fontos részét képezi az ország gazdaságának, mivel közvetlenül vagy közvetve több mint egymillió embert foglalkoztat, ami a teljes tunéziai mezőgazdaságban foglalkoztatottak egyötödét jelenti.

Meg kell jegyezni, hogy az engedmény nem érintheti a tervek szerint 2015 októberében kezdődő, egy mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség létrehozására irányuló tárgyalások eredményét.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikkének (2) bekezdése. A kezdeményezés az EUMSZ 3. cikkének e) pontja értelmében az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik. A szubszidiaritás elve ezért nem alkalmazandó.

3. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az intézkedések a behozatal szerény nettó növekedéséhez vezethetnek, mivel a kontingensnövekedés nagy része valószínűleg a jelenlegi aktív feldolgozási kereskedelem helyébe fog lépni (mintegy 50 000 tonna olívaolaj évente az aktív feldolgozási rendszer

[1] A Tanács következtetései Tunéziáról – 11076/15. számú dokumentum

keretében), amely az e rendszer szerinti behozatal csökkenéséhez vezet. A (vámbevételeket érintő) költségvetési vonzatok jelenleg nem számszerűsíthetőek pontosan, de feltételezhetően nem jelentősek.

2015/0218 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a Tunéziai Köztársaságra vonatkozó sürgősségi autonóm kereskedelmi intézkedések bevezetéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az Unió és Tunézia közötti kapcsolat alapja az euromediterrán megállapodás[2].

(2) A 2015. június 26-i szúszai terrortámadást követően az Európai Unió Tanácsa 2015. július 20-i következtetéseiben kijelentette, hogy az Unió – tagállamaival konzultálva – megvizsgálja majd annak lehetőségét, hogy rendkívüli intézkedésekkel támogassa a tunéziai gazdaságot.

(3) Az olívaolaj Tunézia legfőbb, az Unióba irányuló exportterméke, az olívaolaj-ágazat pedig fontos részét képezi az ország gazdaságának.

(4) Az Unió úgy tudja a leghatékonyabban támogatni a tunéziai gazdaságot, ha – az európai szomszédságpolitika és az euromediterrán megállapodás céljaival összhangban – Tunézia olívaolaj-exportja számára vonzó és megbízható piacot biztosít. Ehhez autonóm kereskedelmi intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik a szóban forgó termék vámmentes vámkontingens alapján történő behozatalát az Unióba.

(5) A csalások megelőzése érdekében az előirányzott autonóm kereskedelmi intézkedéseket függővé kell tenni attól, hogy Tunézia megfelel-e a termékek származására vonatkozó uniós szabályoknak és az ezekhez kapcsolódó eljárásoknak, valamint hogy hatékony igazgatási együttműködést folytat-e az Unióval.

(6) Az uniós olívaolaj-piac stabilitásának megőrzése szükségessé teszi, hogy az autonóm kereskedelmi intézkedések által generált többletmennyiség csak az euromediterrán megállapodáshoz csatolt 1. jegyzőkönyv 3. cikkének (1) bekezdésében az olívaolajra vonatkozóan megállapított éves vámmentes vámkontingens kimerülése után váljon hozzáférhetővé.

(7) Az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[3] 184. cikke állapítja meg a vámkontingensek kezelésére vonatkozó szabályokat. A szóban forgó szabályokat az e rendeletben előírt intézkedésekre is alkalmazni kell.

---

[2] Euromediterrán megállapodás egyrészről az Európai Közösségek és azok tagállamai, és másrészről a Tunéziai Köztársaság közötti társulás létrehozásáról (HL L 97., 1998.3.30., 2. o.).

(8) Az e rendelet végrehajtására vonatkozó egységes feltételek biztosítása érdekében végrehajtási hatáskört kell ruházni a Bizottságra a preferenciális rendelkezések feltételeinek tiszteletben tartása tekintetében. A Bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek[4] megfelelően gyakorolja e végrehajtási hatáskörét, munkáját pedig a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó bizottság segíti.

(9) Az e rendeletben meghatározott konkrét autonóm kereskedelmi intézkedések célja a terrortámadások miatt Tunéziában jelenleg fennálló nehéz gazdasági helyzet enyhítése. Ezért a szóban forgó intézkedések időbeli hatályát korlátozni kell, és azok nem érinthetik az Unió és Tunézia közötti, mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség (DCFTA) létrehozására irányuló tárgyalásokat, amelyek a tervek szerint 2015 októberében fognak megkezdődni. Amennyiben azt a piaci helyzet vagy a DCFTA-tárgyalások alakulása indokolttá teszi, az alkalmazási időszak végén megfontolható annak meghosszabbítása.

(10) Figyelembe véve a 2015. június 26-i szúszai terrortámadás következtében a tunéziai gazdaságot és különösen az idegenforgalmi ágazatot ért súlyos kárt, valamint a tunéziai gazdasági helyzetet rövid távon enyhítő intézkedések szükségességét, indokolt kivételről rendelkezni az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló (1.) jegyzőkönyv 4. cikkében meghatározott nyolchetes időszak alól,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Preferenciális rendelkezések

35 000 tonna mennyiségre vonatkozó éves vámmentes vámkontingens nyílik meg a 1509 10 10 és a 1509 10 90 KN-kód alá besorolt, Tunéziából származó szűz olívaolaj Unióba történő behozatalára.

2. cikk

A behozatali vámkontingensre való jogosultság feltételei

Az e rendelet 1. cikkében említett behozatali vámkontingensre való jogosultság feltétele, hogy Tunézia megfeleljen az euromediterrán megállapodáshoz csatolt 4. jegyzőkönyvben előírt, a termékek származására vonatkozó szabályoknak és az ezekhez kapcsolódó eljárásoknak.

---

[3] Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1308/2013/EU rendelete a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 671. o.).

[4] Az Európai Parlament és a Tanács 2011. február 16-i 182/2011/EU rendelete a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

3. cikk

Az éves vámkontingenshez való hozzáférés

Az e rendelet 1. cikkében említett éves vámkontingens csak az euromediterrán megállapodáshoz csatolt 1. jegyzőkönyv 3. cikkének (1) bekezdésében az olívaolajra vonatkozóan megállapított éves vámmentes vámkontingens kimerülése után válik hozzáférhetővé.

4. cikk

A vámkontingens kezelése

A Bizottság az 1308/2013/EU rendelet 184. cikkének megfelelően kezeli a vámkontingenst.

5. cikk

Ideiglenes felfüggesztés

Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy elegendő bizonyíték áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy Tunézia nem teljesíti a 2. cikkben megállapított feltételeket, végrehajtási jogi aktust fogadhat el, amellyel részben vagy egészben felfüggeszti az 1. cikkben meghatározott preferenciális rendelkezéseket. Az ilyen végrehajtási jogi aktust a 6. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

6. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot az 1308/2013/EU rendelet 229. cikkével létrehozott, a mezőgazdasági piacok közös szervezésével foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

7. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2016. január 1-jétől 2017. december 31-ig kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*